

Etninės kultūros globos taryboje svarstytas Lietuvos savitumo reprezentavimo klausimas

Etninės kultūros globos taryba (toliau – EKG) 2017 m. gegužės 9 d. posėdyje svarstė klausimą dėl valstybės ir etnografinių regionų savitumo reprezentavimo garsinėmis ir vizualinėmis priemonėmis viešosiose erdvėse. Tam tikrus trūkumus ir neišnaudotas galimybes EKG nariai pastebėjo svarbiose, gausiai miestų svečių lankomose viešosiose erdvėse, pavyzdžiui, autobusų ir geležinkelių stotyse. Atkreiptas dėmesys, kad Vilniaus geležinkelio stotyje esančiuose suvenyrų kioskuose dominuoja Rusijos kultūrą reprezentuojančios „matrioškos“, Azijos simboliai ir kt., o kokybiškų lietuviškų suvenyrų, leidinių, praktinių aprangos gaminių su tautiškais ar baltiškais elementais (ženklais, simboliais, spalvomis, raštais) labai mažai arba visai nėra.

Tarybos ekspertai pastebėjo, kad etninės kultūros simboliai kaimyninių Latvijos ir Estijos suvenyrų rinkose išnaudojami kur kas plačiau ir kūrybingiau nei Lietuvoje. Iškeltas klausimas, kokią žinią apie Lietuvos kultūrą, istoriją, etnokultūrinių regionų savitumą per simbolius siunčiame atvykstantiems ir išvykstantiems užsienio svečiams.

Šių pastebėjimų pagrindu, EKG sukviėtė įvairių institucijų atstovus aptarti Lietuvos savitumo reprezentavimo klausimo. Birželio 29 d. organizuotame pasitarime-diskusijoje dalyvavo EKG pirmininkas Virginijus Jocys, LR kultūros ministrės patarėjas Viktoras Bachmetjevas, LR susisiekimo ministerijos Kelių transporto ir civilinės aviacijos politikos departamento direktorius Gražvydas Jakubauskas, LR susisiekimo ministerijos Kelių transporto ir civilinės aviacijos politikos departamento vyriausioji specialistė Indrė Meironaitė-Gudaitienė,

Vilniaus dailės akademijos profesorė dr. Aušra Lisauskienė, VU Komunikacijos fakulteto strateginės raidos prodekanas prof. dr. Rimvydas Laužikas, Vilniaus miesto turizmo ir verslo plėtros agentūros vyr. projektų vadovė Vilma Daubarienė, Vilniaus miesto visuomeninės kultūros komisijos pirmininkė Laima Nerkevičienė, Vilniaus miesto visuomeninės kultūros komisijos narė Eglė Mirončikienė, EKGTVyriausioji specialistė Audronė Daraškevičienė.

Pasitarime pastebėta, kad pastaruoju metu situacija suvenyrų klausimu Lietuvoje krypsta į gerąją pusę, pavyzdžiui, Vilniaus miesto turizmo ir verslo plėtros agentūroje yra parduodami tik kokybiški suvenyrai. Autentiškos lietuviškos prekės ieškantys turistai gali rasti suvenyrų, kurie atspindi netgi tokius subtilius dalykus kaip Lietuvos kvapai; Vilniaus oro uoste, taip pat Klaipėdos erdvėse, kuriose išsilaipina kruizinių laivų turistai, valstybės reprezentavimo per suvenyrus klausimas yra gerai sprendžiamas. Į lėktuvą sėdantis keliautojas Vilniaus oro uoste gali nusipirkti lietuviškos duonos, kitų tautinės kulinarijos gaminių, suvenyrų ir t. t.

Visgi pasitarime dalyvavę institucijų atstovai pritarė minčiai, kad Lietuvoje valstybės savitumo reprezentavimo problema egzistuoja. Išsakytas pastebėjimas, kad viešuose užrašuose išstumdomos valstybinę kalbą ima neproporcingai dominuoti kitos kalbos. Pastebėta, kad kokybiškų lietuviškų suvenyrų

pasigendama ne tik Vilniaus, bet ir kitų miestų autobusų bei geležinkelio stotyse, kitose viešose erdvėse: suvenyrų rinkoje didelę dalį užima ne Lietuvos kultūrą ir istoriją atspindintys simboliai, ženklai bei gaminiai. Atkreiptas dėmesys, kad turizmo sektoriuje dirbančios institucijos susiduria su kokybiško Lietuvos ar jos regionų bei miestų savitumą reprezentuojančio suvenyro ir kitų kultūros formų stygiaus problema.

Pasitarime nutarta: 1. Siekti, kad savivaldos institucijos imtųsi iniciatyvos sprendžiant valstybės, etnografinių regionų savitumo reprezentavimo viešosiose erdvėse klausimą; 2. Siekiant skatinti bendradarbiavimą tarp suvenyro gamintojų (tautodailininkų bei profesionalių kūrėjų) ir platintojų, surengti suvenyrų gamintojų ir turizmo sektoriaus, prekybos tinklų atstovų susitikimą-kontaktinę mugę; 3. Organizuoti etnosuvenyro kūrimo konkursą; 4. Inicijuoti profesionalių dizaino specialistų įsitraukimą į Lietuvos savitumą atspindinčių simbolių formų kūrimą. 5. Parengti ir pateikti su turizmo sektoriumi susijusioms institucijoms rekomenduotinų kokybiškų Lietuvos savitumą reprezentuojančių suvenyrų gamintojų sąrašą. 6. Pasitinkant Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio minėjimo sukaktį, toliau tęsti diskusiją dėl Lietuvos kultūros bei istorijos adekvataus ir oraus pristatymo savo piliečiams ir užsienio svečiams. 7. Aktyviai dalyvauti iškeltų klausimų sprendime, kviečiant bendradarbiauti ir kitų atsakingų institucijų atstovus ir ekspertus.

EKGT informacija

pasauliolietuvis.lt